

Eduskunta

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto

sanna.turpeinen@eduskunta.fi

Kuuleminen 01.10.2025 klo 08:30; asiantuntijalausunto

HAK; Hätäkeskuslaitoksen lausunto Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaostolle hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026

Kuten talousarvioesityksessä todetaan, suurvaltojen kiihtyvä strateginen kilpailu, kansainvälisen monenkeskisen sääntöpohjaisen yhteistyön heikkeneminen sekä Venäjän hyökkäyssota ja suurvaltapyrkimykset vaikuttavat laaja-alaisesti ja pitkäaikaisesti Suomen turvallisuus- ja toimintaympäristöön pitäen sen epävakana ja jännitteisenä.

Sisäisen turvallisuuden viranomaiset, ml. Hätäkeskuslaitos, ovat ensivaste arkipäivän onnettomuuksista vakaviin turvallisuusuhkiin ja poikkeusoloihin. Lisääntyneen laaja-alaisen vaikuttamisen myötä on yhä tärkeämpää, että viranomaisilla on kyky ja edellytykset toimia kaikenlaisissa, vaikeastikin ennakoitavissa tilanteissa.

Kuten valtioneuvoston selonteossa sisäisestä turvallisuudesta todetaan, arjen turvallisuuspalveluiden laadukas tuottaminen lisää väestön luottamusta ja turvallisuuden kokemusta sekä luo perustan vakaviimpiin häiriötilanteisiin vastaamiselle. Ihmisten tulee saada jatkossakin hätätilanteissa apua ja asiansa hoidettua viranomaisessa ilman tarpeetonta viivytystä.

Hätäkeskuslaitos tuottaa hätäkeskuspalvelut koko Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Hätäkeskuslaitoksen tehtävänä on ottaa vastaan hätätilanteita koskevia ja muita vastaavia pelastustoimen, poliisin, Rajavartiolaitoksen sekä sosiaali- ja terveystoimen välittömiä toimenpiteitä edellyttäviä ilmoituksia ja välittää ne edelleen asianomaisille viranomaisille ja yhteistyökumppaneille.

Hätäkeskuslaitoksen kyky ja edellytykset toimia kaikenlaisissa tilanteissa edellyttää, että hätäilmoituksia käsitteleviä hätäkeskuspäivystäjiä on riittävä määrä. Tällä hetkellä päivystäjäkoulutus ei tuota uusia päivystäjiä riittävästi vaan hätäkeskuspäivystäjien määrä vähenee Hätäkeskuslaitoksen arvion mukaan vuosittain n. 5 henkilöllä eli vuonna 2028 olisi yhteensä 20 päivystäjää vähemmän kuin vuonna 2024. Tilanteen jatkuessa tällaisena Hätäkeskuslaitoksen kyky toimia vaikeissakin oloissa heikkenee. Hätäilmoitusten käsittely ja viranomaisen hälyttäminen tulevat viivästyämään, jolloin avun saanti kestää nykyistä kauemmin.

Hätäkeskuslaitos pitääkin tärkeänä, että Pelastusopistolle myönnetään sisäministeriön lisätalousarviossa esittämä 2,046 M€ määräraha ylimääräisen

puolitoistavuotisen hätäkeskuspäivystäjäkurssin järjestämiseksi syksystä 2026 alkaen. Tällä kurssilla kyettäisiin palauttamaan päivystäjien määrä vuoden 2024 tasolle vuoden 2028 alussa. Kurssi olisi tarkoituksenmukaista järjestää pääkaupunkiseudulla, koska hätäkeskuspäivystäjien tarve on suurinta eteläisessä Suomessa.

Hätäkeskuspalveluiden tuottaminen edellyttää riittävän henkilöstön lisäksi toimintavarmaa ja teknisen kehityksen huomioivaa ICT-teknologiaa. Toimintaympäristön mahdollisten nopeiden muutosten lisäksi on huomioitava uudet ylikansalliset säädökset sekä yhä kehittyvä henkilötietojen suoja. Hätäkeskuslaitos tuokin tässä yhteydessä esille tulevan, ICT-teknologiaa koskevan investointitarpeen, vaikka lisärahoitusta vuodelle 2026 ei esitetäkään.

Hätäkeskuslaitoksen ylijhtaja

Taito Vainio

Esikuntapäällikkö

Iiro Clouberg

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Hätäkeskuslaitos 25.09.2025 klo 09:17. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto